LUNDS UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

FLRA01, Modersmålsundervisning och studiehandledning, 60 högskolepoäng

Mother Tongue Instruction and Multilingual Study Guidance, 60 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2019-03-29 och senast reviderad 2026-03-02 av Prodekanen med ansvar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Humanistiska och teologiska fakulteterna (U 2026/114). Den reviderade kursplanen träder i kraft 2026-03-02 och gäller från och med höstterminen 2026.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs och riktar sig till verksamma såväl som blivande modersmålslärare och studiehandledare. Den kan normalt ingå i en generell examen på såväl grundnivå som avancerad nivå.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde Fördjupning

- G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för modersmålsundervisningens och studiehandledningens syften och villkor i svenska skolan, historiskt och i dagens samhälle utifrån styrdokument och regelverk,
- kunna redogöra för relevant forskning som rör flerspråkig inlärning, didaktik, flerspråkighet och kulturell mångfald,

Färdighet och förmåga

- kunna muntligt och skriftligt kritiskt diskutera och reflektera över modersmålsundervisningens historiska och aktuella förutsättningar i Sverige,
- kunna utveckla och tillämpa strategier för sitt arbete som modersmålslärare och studiehandledare av arvsspråksinlärare med hjälp av centrala begrepp gällande arvsspråksinlärning och dess didaktik,
- kunna muntligt och skriftligt använda ett brett svenskt ordförråd, referat- och citatteknik och argumentationsteknik för att diskutera, samordna och vidareutveckla modersmålsundervisning och studiehandledning,

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna förhålla sig till grundläggande värderingar avseende modersmålsundervisning och studiehandledning, genom ett demokratiskt, inkluderande och interkulturellt förhållningssätt,
- kunna värdera och diskutera information från olika källor och göra relevanta bedömningar av informationens art och kvalitet,
- kunna reflektera över strategier och ansatser för att bemöta elever med olika behov av stöd i undervisningen.

Kursens innehåll

Utifrån forskning och beprövad erfarenhet förmedlar kursen kunskap om hur en omsorgsfullt utarbetad modersmålsundervisning i enlighet med skolans kurs- och läroplaner kan påverka och förbättra nyanlända och flerspråkiga elevernas lärande. I kursen behandlas även hur ett demokratiskt, inkluderande och interkulturellt förhållningssätt i undervisningen kan övervinna de pedagogiska utmaningar som en modersmålslärare och studiehandledare möter i heterogena lärandemiljöer.

Med utgångspunkt i forskning om flerspråkighet, språkinlärning och didaktik ger kursen kunskap inom områden som är centrala för modersmålsundervisning och studiehandledning. Ämnets plats i det svenska samhället och skolan, både historiskt och i den politiska debatten, undersöks. Den flerspråkiga utvecklingen hos individen och det flerspråkiga och mångkulturella samhället analyseras.

I kursen behandlas vidare språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och andra didaktiska verktyg och ramar för modersmålsundervisning och studiehandledning. I kursen tränas också muntlig och skriftlig färdighet och förståelse i svenska som rör skolmiljön och dess styrdokument.

Kursen är uppdelad i åtta delkurser:

1. Introduktion till modersmålsundervisning och studiehandledning, 7,5 hp
2. Svenska för modersmålslärare och studiehandledare, 7,5 hp
3. Arvsspråksinlärning och flerspråkighet, 7,5 hp
4. Studiehandleda på modersmål, 7,5 hp
5. Flerspråkig litteracitet, 7,5 hp
6. Språkdidaktik för modersmålsundervisning, 7,5 hp

7. Att hantera värdegrundsfrågor i modersmålsundervisning och studiehandledning, 7,5 hp
8. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i modersmålsundervisning och studiehandledning, 7,5 hp

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av seminarier/övningar och föreläsningar. Utbildningen ges som distanskurs, med stöd av nätbaserad lärplattform och digitala verktyg. Det förutsätts att studenten deltar på dessa villkor och har tillgång till dator (alternativt pekplatta) med högtalare, mikrofon och webbkamera. Delkurserna har tidsbundna föreläsningar och seminarier som man deltar på via lärplattformen. För den inledande kursen, delkurs 1 är närvaro vid 8 seminarier/övningar obligatoriskt liksom närvaro vid minst 80% av föreläsningarna samt genomförande av 4-6 inlämningsuppgifter, och delkurs 6 har 4 obligatoriska inlämningsuppgifter.

Kompletteringsmöjlighet eller alternativ tidpunkt för obligatoriska moment erbjuds studenter som utan egen förskyllan, till exempel olycksfall, plötslig sjukdom eller liknande händelse, inte kunnat genomföra de obligatoriska momenten. Detta gäller också studenter som har missat undervisning på grund av förtroendeuppdrag som studeranderepresentant.

Kursens examination

Kursen examineras på följande vis:

Delkurs 1: muntlig examination.

Delkurs 2: muntlig presentation individuellt eller i par och 4 individuella skrivuppgifter.

Delkurs 3: muntlig gruppdiskussion och individuell skriftlig hemtentamen.

Delkurs 4: muntlig gruppdiskussion och individuell skriftlig hemtentamen.

Delkurs 5: muntlig examinationsuppgift, skriftlig gruppuppgift och individuell skriftlig hemtentamen.

Delkurs 6: 4 muntliga examinationsuppgifter och en individuell skriftlig hemtentamen.

Delkurs 7: individuell skriftlig uppgift.

Delkurs 8: muntlig gruppdiskussion och individuell skriftlig hemtentamen.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
För betyget godkänd på kursen krävs minst betyget Godkänd på samtliga delkurser. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs därutöver betyget Väl godkänd på fyra av kursens åtta delkurser, varav 7,5 hp ska vara på delkurs 2.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet

Övrigt

- Kursen ges vid Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet.
- För att få en lärarlegitimation och behörighet att undervisa i ämnet modersmål behöver du ha en behörighetsgivande lärarexamen samt ämnesstudier i modersmålet, enligt skolverkets föreskrifter. Denna kurs tillhandahåller verktyg för yrkesverksamma eller blivande lärare eller studiehandledare, men ger ingen ytterligare behörighet.
- Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
- För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.
- Delkursernas namn på engelska:
    1. Introduction to Mother Tongue Teaching and Study Guidance (7,5 credits),
    2. Swedish for Mother Tongue Teaching and Study Guidance (7,5 credits),
    3. Heritage Language Acquisition and Multilingualism (7,5 credits),
    4. Study Guidance in the Mother Tongue (7,5 credits),
    5. Multilingual Literacy (7,5 credits),
    6. Didactics for Mother Tongue Teaching, (7,5 credits),
    7. Dealing with Core Values in Mother Tongue Teaching and Study Guidance (7,5 credits),
    8. Methods of Developing Language and Knowledge in Mother Tongue Teaching and Study Guidance (7,5 credits).